

BESLUT "NATURRESERVAT GRAVBERGSDALEN": 1996-09-30
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT GRAVBERGSDALEN"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT GRAVBERGSDALEN"

LÄNSSTYRELSEN DALARNA
Miljövårdsenheten

BESLUT: 1996-09-30
DNR: 231-5848-96 (2061)

BILDANDET AV NATURRESERVATET GRAVBERGSDALENS DOMÄNRESERVAT
I SMEDJEBACKENS KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning: Gravbergsdalens domänreservat
Objektnummer:
Kommun: Smedjebackens kommun
Registerområde: Söderbärke socken
Lägesbeskrivning: ca 5 km öster om Björsö. Topografiska
kartan 12F SO. Ekonomiska kartan
12F 1f
Gräns: Reservatets gräns är markerad med
punktstreckad linje på bifogad karta,
bilaga 2
Fastigheter: Tolvsboberg 1:1, 2:1
Markägare: AssiDomän AB
Area: 9 ha
Därav landarea: 9 ha
Naturtyper: Barrskog 9 ha
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

BESKRIVNING AV RESERVATET

Gravbergsdalen är en ca 600 meter lång förkastningspricka som löper i nordsydlig riktning över krönet på Gravberget. Förkastningsbredden varierar mellan 5 och 10 meter och den nästan lodräta förkastningsbranten är som mest 10 meter djup.

Vegetationen i området utgörs av barrskog med naturskogsprägel. I själva sprickdalen växer ett litet orört granbestånd. Den södra delen av reservatet rymmer en drygt 100 årig gran- och en 170 årig tallskog. Flera rödlistade vedsvampar finns i området bl.a. ullticka, gränsticka, veckticka och den lokalt rödlistade arten kötticka. De gamla gran- och asplågorna ger dessa arter livsrum.

ÄRENDETS BEREDNING

Området, som ligger inom Malingsbo-Klotens naturvårdsområde, avsattes 1961 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Gravbergsdalen hör till de områden som länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och Assidomän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i landet. Gravbergsdalen är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan Assidomän och efter samråd med Smedjebackens kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Statens naturvårdsverk och naturskyddsföreningen har tillstyrkt reservatsbildningen.

GRUND FÖR BESLUTET

Gravbergsdalen är ett värdefullt skogsområde med naturskogs-karaktär. Med anledning av sina naturskogs-kvaliteter har området varit skyddat som domänreservat och anses så värdefullt att det bör ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Gravbergsdalen utgör ett område med en mångfald av livsmiljöer för växter och djur knutna till naturskog. Många hotade växt- och djurarter är direkt beroende av dessa livsmiljöer. För att kunna bevara den biologiska mångfalden i skogslandskapet är det viktigt att skydda skogar med naturskogsprägel.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats med innerkanten av punktstreckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat. När länsstyrelsens beslut om naturreservat vunnit laga kraft upphör föreskrifterna med stöd av 19 § naturvårdslagen att gälla inom området.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda ett naturskog-
artat område med dess flora och fauna och naturliga succes-
sioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge
möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning i
orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNK- NINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETER INOM RESER- VATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa
eller dämna,
2. anlägga mark- eller luftledning,
3. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
4. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna -
träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor,
lavar och vedsvampar,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall
gälla vid uttransport av älg under förutsättning att en-
dast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t.ex.
järnhäst eller fyrhjuling,
6. skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska be-
kämpningsmedel,
7. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
8. uppföra ny byggnad eller anläggning,
9. jaga annat än älg, rådjur, hare, och räv.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

10. sprida ut kalk i vatten eller på land.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs
vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att till-
godose ändamålet med reservatet.

Punkterna A4 och A6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogs-
vårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning
av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska
gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog
i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder
för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet skall
frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga
regler.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET

ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar och vedsvampar,
3. elda,
4. fånga eller insamla ryggradslösa djur,
5. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet,
7. störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
8. medföra okopplad hund.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN I LÄNET

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Kopparbergs län.

ÖVRIGT

Detta beslut träder i kraft den 25 november 1996 eller, i det fall beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Ann-Christine Dåderman, Peter Hultqvist, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Elisabeth Linden Brandt, Bengt Nylund, Lennart Sacredeus, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleant var Gunnar Barke, Lars-Ove Hagberg och Sally Skoog.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, rättsenhetschef Inger Eriksson, miljövårdsrektör Stig-Åke Svenson, och ekolog Susanne Peterson den sistnämnda föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Peterson

Bilagor:

1. Översikskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar, blankett 2:1

LÄNSSTYRELSEN DALARNA
Miljövårdsenheten

Bilaga 3

SKÖTSELPLAN

GRAVBERGSDALENS DOMÄNRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I	ALLMÄN BESKRIVNING
1	Administrativa data
2	Grunden för beslutet samt föreskrifter
3	Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
3.1	Naturförhållanden
3.2	Nuvarande markanvändning
3.3	Tillgänglighet
3.4	Anordningar för friluftslivet
3.5	Slitage- och störningskänslighet
3.6	Källuppgifter
II	PLANDEL
1	Disposition och skötsel av mark och vatten
1.1	Övergripande mål
1.2	Generella riktlinjer och åtgärder
1.2.1	Hävd av skogsområde

- 1.2.2 Jakt
- 1.2.3 Skogsbrand
- 1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Information
 - 2.2.2 Parkeringsplatser
 - 2.2.3 Vandringsleder och övriga anläggningar

- 3 Tillsyn

- 4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Skötselkarta

- I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 ADMINISTRATIVA DATA
(Se registeruppgifter)

- 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslutet)

- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Gravbergsdalen är belägen ca 5 km öster om Björnsjö i Smedjebackens kommun. Reservatet omfattar en ca 600 m lång smal förkastningsspricka ungefär i nordsydlig riktning. Sprickan är som mest ca 10 meter djup och bredden varierar mellan 5 och 10 meter. Ravinen är djupast i norr och flackar ut mot söder där reservatet vidgas. Berggrunden utgörs till större delen av gabbro med smal utkilande diabasgång i norra delen av den västra väggen.

Vegetationen är naturskogsartad. I själva sprickdalen står ett litet orört granbestånd medan reservatets södra del utgörs av en ca 170-årig tallskog och en 115-årig granskog. I reservatets mitt finns en gran med en nästan 2 meter hög häckkvast i toppen.

Det finns gott om död ved i form av torrakor och lågor. Flera rödlistade vedsvampar finns i området bl.a. ullticka, gränsticka, veckticka och den lokalt rödlistade arten kötticka.

Granticka, som inte är hotad men indikatorart för lång skoglig kontinuitet finns också i området. De gamla granlågorna ger dessa arter livsrum.

3.2 Nuvarande markanvändning
Jakt och friluftslivsutnyttjande är de enda former av markanvändning som förekommer i området.

3.3 Tillgänglighet
Från vägen mellan Smedjebacken och Björsjö finns en avtagsväg mot Tolvsboberg. Strax väster om Tolvsboberg finns en vägvisare och därifrån leder en markerad stig ca 500 meter till reservatsgränsen.

3.4 Anordningar för friluftslivet
Den stig som leder till reservatet (punkt 3.3) fortsätter genom reservatet. Stigen är markerad med rödmålade stolpar och leder ut ur reservatet i söder och vidare till Tolvsboberg. I övrigt finns inga iordningställda anläggningar för friluftslivet i området.

3.5 Slitage- och störningskänslighet
Besökstrycket är lågt i området. En överföring av området från domänreservat till naturreservat kommer troligtvis inte att innebära ett högre besökstryck i området. Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga behov av restriktioner för besökare utöver de allmänna föreskrifter som finns under C i beslutet.

3.6 Källuppgifter
Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1988:1.
Rynéus, T.: Översiktlig naturinventering Smedjebackens kommun
Länsstyrelsen 1980:2.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål
Det övergripande målet med reservatets skötsels skall vara att bevara den naturskogsartade naturmiljön med dess naturliga successioner.

1.2 Generella riktlinjer

1.2.1 Hävd av skogsområde
Skogen skall få utvecklas fritt. Inget skogsbruk skall bedrivas i området.

1.2.2 Jakt
Endast jakt på älg, rådjur, räv och hare skall vara tillåten i reservatet. Reservatsföreskrifterna tillåter inte röjande för eller byggande av passhytta eller jaktorn.

1.2.3 Skogsbrand

Beträffande elden är det viktigt att denna hanteras på ett genomtänkt och vetenskapligt försvarbart sätt. De naturvärden som är kopplade till skogen är inte beroende av återkommande brand. Spontant uppkomna bränder skall släckas enligt gällande brandlagstiftning.

1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att befrämja det rörliga friluftslivet. Dispositionen av området utgår från att underlätta för besökare att ta sig fram i området och att kunna studera skogen och utnyttja dess friluftsvärden.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Informationsskyltar sätts upp där stigen tangerar reservatgränsen i norr och i söder. Vägvisare sätts efter markägarens medgivande upp vid Tolvsboberg där stigen till reservatet börjar samt i stigmorsningen vid Brokärret.

2.2.2 Parkeringsplatser

Det finns för närvarande ingen särskilt iordningställd parkeringsyta i anslutning till reservatet. Enstaka bilar kan parkeras längs vägen som går norr om reservatet och Tolvsboberg. Med avseende på det låga besöksstrycket finns för närvarande inget behov av att anlägga en parkeringsplats i anslutning till reservatet.

2.2.3 Vandringsleder och övriga anläggningar

Den befintliga markerade stig som leder genom reservatet ska underhållas genom förbättring av markeringar när så behövs. Det finns för närvarande inget behov av ytterligare anläggning i reservatet.

3 TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Framställning och utplacering av skyltar samt utmärkning av reservatets gräns samt årlig tillsyn bekostas av staten.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1996 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1 700 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets gräns, 2 dv à 1 700:-		3 200:-
Materialkostnader	5 000:-	
Totalt engångsåtgärder	8 200:-	

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader, 1 dv à 1 700:-		1 700:-
Materialkostnad		1 000:-
Totalkostnad/år		2 700:-

REGISTERUPPGIFTER

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET GRAVBERGSDALENS DOMÄNRESERVAT

Namn:	Gravbergsdalens domänreservat
Kommun:	Smedjebacken
Läge:	Ca 5 km öster om Björsö.
Kartblad:	Ekonomiska kartan: 12 F 1f
Koordinater:	12F 1f 29 38
Fastigheter:	Tolvsboberg 1:1, 2:1
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	AssiDomän AB
Areal:	9 ha
Naturtyper:	Barrskog 9 ha
Landskapstyp:	Skogslandskap
Naturgeografisk region:	Sydligt boreala kuperade områden
Skyddsmotiv:	Geologiska, allmänekologiska, friluftsliv
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla: A1-9 Dispensabla: A10
Skyddsföreskrifter produktiv skogsmark:	A4, 6, 7
Befintliga anläggning:	-
Planerade anläggning:	-
Skötselplan:	Föreskrifter under D
Inventeringar:	Se källuppgifter i skötselplanen